

**Tematica și bibliografia
examenului sau concursului
privind dobândirea calității de notar stagiar**

-PROBĂ SCRISĂ-

1 DREPT CIVIL GENERAL

I/1. PARTEA GENERALĂ

1. Noțiunea actului juridic. Clasificarea actelor juridice după numărul părților, după scopul urmărit la încheierea lor, după efectul lor, după importanța (gravitatea lor) și după conținutul lor.

Bibliografie:1) Gh. Belei, Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil, ed. a XI-a revăzută și adăugită de M. Nicolae și P. Trușcă, Ed. Universul Juridic, București, 2007, pp. 127-130 și pp. 130-135.

2) G. Boroș, Carla Alexandra Anghel, Curs de drept civil. Partea generală, ed. a 2-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2012, pp. 108-120

3) S. Neculaescu, Actul juridic civil, în „Instituții de drept civil. Curs selectiv pentru licență”, de S. Neculaescu et alii, Ed. Universul Juridic, București, 2012, pp. 29-32, 34-37

4) Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011, (citată în continuare NCC) – articolele corespunzătoare, precum: art. 680; art. 1.166; art. 1.171; art. 1.172; art. 1.173; art. 1.324-1.328; art. 2.018.

Barem de corectură:

1. Definiția actului juridic civil. Elementele caracteristice (definitorii). Sensurile expresiei „act juridic civil”.

2. Acte unilaterale, bilaterale și multilaterale

- noțiune și exemple

- deosebire față de clasificarea contractelor în unilaterale și bilaterale
- importanța teoretică și practică a clasificării.
- 3. Acte cu titlu oneros și acte cu titlu gratuit.
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
 - subclasificarea actelor cu titlu oneros și gratuit
- 4. Acte juridice constitutive, translativă și declarative
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
- 5. Acte juridice de conservare, de administrare și dispoziție
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
- 6. Acte juridice patrimoniale și nepatrimoniale
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării

2. Noțiunea actului juridic. Clasificarea actelor juridice după modul (forma) de încheiere, după momentul producerii efectelor, după rolul voinței părților, după legătura lor cu modalitățile, după modalitatea de încheiere, după modul lor de executare, după legătura cu cauza (scopul), după reglementarea și denumirea lor și după raportul dintre ele.

Bibliografie: 1) Gh. Beleiu, op.cit. pp.127-131 și pp.135-139.

2) G. Boroș, C. Al. Angheliescu, op. cit., pp. 118-126

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 33, 35-39

4) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 1166; art. 1.175; art. 1.178; art. 1.242; art. 1.276- 1.277; art. 1.294; art. 1.299; art. 1.554 alin. 3; art. 1.557 alin. 2; art. 2.503 alin. 2-3; art. 2.263 alin.2.

Barem de corectură:

1. Definiția actului juridic civil. Elementele caracteristice (definitorii).
Sensurile expresiei " act juridic civil".

2. Acte juridice consensuale, solemne și reale
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
3. Acte juridice între vii și acte juridice pentru cauză de moarte.
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
4. Acte juridice subiective și acte condiție.
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
5. Acte juridice pure și simple și acte afectate de modalități
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
6. Acte juridice strict personale și acte juridice care pot fi încheiate și prin reprezentant.
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării.
7. Acte juridice cu executare dintr-o dată și acte juridice cu executare succesivă.
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
8. Acte juridice cauzale și acte juridice abstracte
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
9. Acte juridice numite (tipice) și acte nenumite (atipice)
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării
10. Acte juridice principale și acte juridice accesorii
 - noțiune și exemple
 - importanța teoretică și practică a clasificării

3. Condițiile actului juridic civil. Definiția și clasificarea condițiilor. Capacitatea de a încheia actul juridic civil.

Bibliografie:1) Gh. Beleiu, op.cit., pp. 140-141.

2) G. Boroi, C. Al. Anghelescu, op. cit., pp. 127-131

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 46-49

4). NCC, articolele corespunzătoare, precum: art. 29; art. 147; art. 206; art. 210-211; art. 218; art. 987; art. 990-991; art. 1.179; art. 1.246; art. 1.652-1.654.

Barem de corectură:

1. Definiție
2. Terminologie (semnificația cuvântului "condiție")
3. Clasificarea condițiilor
 - după aspectul la care se referă
 - după criteriul obligativității ori neobligativității lor
 - după sancțiunea nerespectării lor
 - după vocația lor
4. Capacitatea
 - noțiune și sediul materiei
 - principiul capacității de a încheia acte juridice
 - excepția incapacității de a încheia acte juridice.

4. Consimțământul și cerințele valabilității sale

Bibliografie:1) Gh. Beleiu, op. cit., pp. 149-150

2) G. Boroi, C. Al. Anghelescu, op. cit., pp. 131-133, 138-142

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 49-51

4) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 1.204-1.206; art. 1.403.

Barem corectură:

1. Definiția consimțământului. Sensuri.
2. Enumerarea și analiza condițiilor:
 - să provină de la o persoană cu discernământ
 - să fie exprimat cu intenția de a produce efecte juridice

- să fie exteriorizat
- să nu fie alterat de vreun viciu de consimțământ.

5. Obiectul actului juridic civil.

Bibliografie:1) Gh. Beleiu, op. cit., pp. 162-164 (parțial)

2) G. Boroi, C. Al. Angheliescu, op. cit., pp. 164-171

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 78-86

4) NCC – articolele corespunzătoare, precum: 1.225-1.234.

Barem de corectură:

1. Definiție
2. Corelația dintre obiectul și conținutul actului juridic
3. Obiectul actului și obiectul obligației
4. Enumerarea și analiza cerințelor (condițiilor) valabilității obiectului actului juridic.
5. Condițiile obiectului:
 - să existe; situația bunurilor viitoare
 - să fie în circuitul civil
 - să fie determinat sau determinabil; determinarea calității obiectului; determinarea obiectului de către un terț; determinarea prețului între profesioniști; raportarea la un factor de referință
 - să fie posibil; imposibilitatea inițială
 - să fie licit
 - să fie un fapt personal al celui ce se obligă
 - existența autorizației administrative sau judiciare prevăzute de lege
 - situația bunurilor care aparțin altuia
6. Sancțiuni

6. Cauza (scopul) actului juridic civil

Bibliografie:1) Gh. Beleiu, op. cit., pp.168-172 (parțial)

2) G. Boroi, C. Al. Angheliescu, op. cit., pp. 171-175

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 87-91

4) NCC – articolele corespunzătoare: art. 11; art. 1.235-1.239.

Barem de corectură:

1. Noțiune
2. Structură
3. Cerințele (condițiile) valabilității cauzei:
 - să existe
 - să fie licită; fraudă la lege
 - să fie morală
4. Sancțiunea neîndeplinirii cerințelor impuse pentru valabilitatea cauzei
5. Proba cauzei

7. Forma actului juridic civil: forma cerută ad validitatem

Bibliografie:1) Gh. Belei, op. cit., pp. 174-175.

2) G. Boro, C. Al. Anghel, op. cit., pp. 177-182

3) S. Neculaescu, op. cit., pp. 92-93

4) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 330 alin. 1; art. 358; art. 562 alin. 2; art. 774 alin. 1; art. 885; art. 1.011; art. 1.014 alin. 1; art. 1.120 alin. 2; art. 1.040; art. 1.041; art. 1.051; art. 1.052; art. 1.242; art. 1.243; art. 1.278 alin. 5; art. 1.316; art. 1.747 alin. 2; art. 1.838; art. 1.883 alin. 2; art. 2.255; art. 2.282; art. 2.358.

Barem de corectură:

1. Noțiune și justificare
2. Caractere
3. Cerințele (condițiile) ce trebuie respectate pentru asigurarea formei *ad validitatem*
4. Aplicații ale formei *ad validitatem*

8. Termenul – modalitate a actului juridic civil

Bibliografie:1) Gh. Belei, op. cit., pp. 183-186

2) G. Boro, C. Al. Anghel, op. cit., pp. 185-191

3) NCC – art. 1.411-1.420

Barem de corectură:

1. Noțiune
2. Clasificare
 - după efect
 - în funcție de titularul beneficiului termenului
 - în funcție de izvorul său
 - după criteriul cunoașterii sau nu a datei împlinirii
3. Efectele termenului suspensiv
4. Efectele termenului extinctiv.

9. Sarcina – modalitate a actului juridic civil.

Bibliografie:1) Gh. Beleiu, op. cit., pp. 190-191

2) G. Boroș, C. Al. Anghelescu, op. cit., pp. 201-203

3) NCC - articolele corespunzătoare, precum: art. 956, art. 1.019 alin. 3; art. 1.027-1.029.

Barem de corectură:

1. Definiție și reglementare
2. Clasificare în funcție de persoana beneficiarului și interesul practic al acesteia.
3. Alte clasificări
4. Efecte
5. Comparație între condiție și sarcină

10. Principiul relativității efectelor actului juridic civil.

Bibliografie:1) G. Boroș, C. Al. Anghelescu, op. cit., pp. 221-234

2) S. Neculaescu, op. cit., pp. 99-109

3) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 1.280 și urm.

Barem de corectură:

- Definiție și fundament
- Principiul relativității și opozabilitatea față de terți a actului juridic
- Noțiunea de parte

- Noțiunea de terț
- Noțiunea de având-cauză
 - succesorii universali și cu titlu universal
 - succesorii cu titlu particular
- Situația creditorilor chirografari
- Excepții

I/2. PERSOANELE.

11. Capacitatea de folosință a persoanei fizice. Noțiune și caractere juridice.

Bibliografie:1). Gh. Beleiu, *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, ed. a XI-a revăzută și adăugită de M. Nicolae și P. Trușcă, Ed. Universul Juridic, București, 2007, pp. 309-316

2). O. Ungureanu, C. Munteanu, *Drept civil. Persoanele (în reglementarea noului Cod civil)*, Ed. Hamangiu, București, 2011, pp. 85-87, pp. 93-95

3) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 28; art. 29; art. 30; art. 34.

Barem de corectură:

1. Definiție
2. Legalitatea capacității de folosință
 - noțiune
3. Generalitatea capacității de folosință
 - noțiune
4. Inalienabilitatea capacității de folosință
 - noțiune
5. Intangibilitatea capacității de folosință
 - noțiune
6. Egalitatea capacității de folosință
 - noțiune
7. Universalitatea capacității de folosință

- noțiune

12. Capacitatea de exercițiu restrânsă a persoanei fizice

Bibliografie:1) O. Ungureanu, C. Munteanu, op. cit., pp. 141-147

2) NCC – art. 80 alin. 1, 140 alin. 1, 146 alin. 1-3, 337, 417, 490 alin. 1, 498, 501 alin. 2, 1.013 alin 4, 1.366 alin. 2, 2.509

Barem de corectură

1. Noțiune
2. Conținut
3. Încetare
4. Sancțiuni

13. Incapacitățile de exercițiu și sancțiunea lor

Bibliografie:1) O. Ungureanu, C. Munteanu, op. cit., pp. 150-155.

2) NCC – art. 19 alin. 2, 42, 44-48, 80 alin. 1, 140, 143, 144, 171, 180, 417, 501 alin. 2, 1.013 alin. 3, 1. 246 și urm., 1.366 alin. 1, 1.473 etc.

Barem de corectură:

1. Incapacitățile de exercițiu
2. Sancțiuni

14. Capacitatea civilă de exercițiu deplină a persoanei fizice

Bibliografie:1). O. Ungureanu, C. Munteanu, op. cit., pp. 147-149

2) NCC – art. 27 și urm., 37, 40, 41, 792 alin. 4, 1.180, 2.515 alin. 3 etc.

Barem de corectură:

1. Definiție
2. Începutul capacității de exercițiu depline
3. Conținutul capacității de exercițiu depline
4. Încetare.

II Teoria Generală a Obligațiilor

15. Excepția de neexecutare a contractului

Bibliografie: 1) L. Pop, I. F. Popa, S.I. Vidu, Tratat elementar de drept civil. Obligațiile, Ed. Universul Juridic, București, 2012, pp. 271-278

2) NCC – art. 1.556

Barem de corectură:

1. Noțiune și origine
2. Condițiile excepției de neexecutare a contractului
3. Funcționarea excepției de neexecutare
4. Efectele excepției de neexecutare
5. Calificarea juridică a excepției de neexecutare a contractului și scopurile sale

16: Publicitatea și efectele ipotecii

Bibliografie: 1) L. Pop, I. F. Popa, S. I. Vidu, op. cit., pp. 818-830

2) NCC – articolele corespunzătoare, precum: art. 2.364; art.2.377; art. 2.380; art. 2.360-2.364; art. 2.413- 2.419

Barem de corectură:

1. Publicitatea ipotecii imobiliare
2. Publicitatea ipotecii mobiliare
3. Efectele produse în raporturile dintre creditorul ipotecar și constituitor
4. Efectele ipotecii în raporturile dintre creditorul ipotecar și terțul deținător al bunului
5. Efectele în raporturile cu alți creditori

II.1. CONTRACTE SPECIALE.

17. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de vânzare

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.178, 1.244, 1.650, 1673-1.684, 1.747 alin. 2, 1.755, 1758)

2) Francisc Deak, Tratat de Drept civil. Contracte speciale, Editura Universul Juridic, București, 2001, pp. 9-19 (în continuare: „ediția 2001, p. ...”); sau idem, Tratat de Drept civil. Contracte speciale, vol. I, ed. a IV-a, Editura Universul Juridic, București, pp. 13-31 (în continuare: „ediția 2006, p ...”)

3) Dan Chirică, Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. I, Vânzarea și schimbul, Ed. C.H. Beck, București, ediția 2008, pp. 25-32

4) Florin Moțiu, Contractele speciale în Noul Cod civil, ed. a II-a revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2011, pp. 22-24

Barem de corectură:

1. Noțiune.

2. Caractere juridice

- contract sinalagmatic
- contract cu titlu oneros
- contract comutativ
- contract consensual; excepții
- contract translativ de proprietate; excepții
- condiții pentru transmiterea automată imediată a dreptului de proprietate
- contract susceptibil de modalități (termen, condiție)

18. Promisiunea unilaterală de vânzare (sau de cumpărare). Promisiunea bilaterală de vânzare-cumpărare

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 906, 1.278-1.279, 1.668-1.670, 1.730 și urm.)

2) Fr. Deak, op. cit., ediția 2001, p. 23-28 sau op. cit., ediția

2006, vol. I, pp. 32-40

3) D. Chirică, op. cit., pp. 147-162, 168-214

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 29-35

Barem de corectură:

1. Promisiunea unilaterală de vânzare (sau de cumpărare)

- noțiune; deosebire de oferta de a contracta și pactul de opțiune

- efecte

- publicitatea promisiunii

- dovada

- stingerea obligației promitentului

- pactul de preferință versus promisiunea de vânzare

2. Promisiunea bilaterală de vânzare-cumpărare

- noțiune și natură juridică

- publicitatea promisiunii

- obligația promitentului-vânzător

- dreptul beneficiarului-cumpărător

3. Executarea în natură a promisiunii de vânzare

19. Incapacități speciale în materia contractului de vânzare.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 28, 29, 34-43, 1.180-1.181, 1.652-1.656)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 38-45 sau op. cit. ediția 2006, vol. I, p. 49-59 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., p. 97-98, 121-126 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 32-43

Barem de corectură:

1.Regula privind capacitatea. Excepția

2. Incapacitatea de a cumpăra drepturi litigioase

3. Alte incapacități de a cumpăra sau de a vinde

4. Cetățenii străini și apatrizii

5. Sancțiuni

20. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească bunul vândut și prețul.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.225-1.234, 1.657-1.665, 1.741-1.746, 1.747, 1.755)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 45-67 sau op. cit. ediția 2006, vol. I, pp. 59-91 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 50-93 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 43-56, 111-113

Barem de corectură:

1. Condiții privind bunul vândut.

- bunul să fie în circuitul civil; bunuri inalienabile absolut sau relativ, permanent sau temporar.

- bunul să fie determinat sau determinabil.

- bunul să existe; situația în cazul bunului pierit total sau parțial în momentul încheierii contractului; situația în cazul bunului viitor

- bunul să aparțină vânzătorului sau unui tert; problema valabilității și eficacității vânzării bunului altuia

2. Condiții privind prețul

- prețul să fie stabilit în bani

- prețul să fie determinat sau determinabil

- prețul să fie sincer și serios

3. Sancțiuni.

21. Condițiile de formă ale contractului de donație.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.011-1.013, 1.244)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 121-125, 141, 142, 143, 144, sau Tratat de drept civil. Contracte speciale, vol. III, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2007, pp. 184-192 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 147-154, 158 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 124-127.

Barem de corectură:

1. Condiția formei autentice

- între persoane prezente

- între absenți
 - excepții
2. Actul estimativ
 3. Donația de imobile

22. Incapacități de a dispune și de a primi prin intermediul contractului de donație.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 28, 29, 34-43, 208, 987-992, 1.180, 1.181)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 126-132 sau op. cit., vol. III, ediția 2007, pp. 193-205 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 138-142 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 129-131

Barem de corectură:

1. Capacitatea de a dispune sau primi liberalități
2. Incapacități de a dispune
 - minorii și persoanele puse sub interdicție judecătorească
 - în favoarea tutorelui
3. Incapacități de a primi
 - cetățenii străini și apatrizii
 - medicii și farmaciștii; excepții
 - preoții; excepții
4. Sancțiunea incapacităților

23 Principiul irevocabilității donațiilor.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.015)

2) Fr. Deak, op. cit., ediția 2001 pp. 132-136, sau op. cit., vol. III, ediția 2007, pp. 205-210 (parțial)

3) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 144-146

Barem de corectură:

1. Noțiuni și reglementare
2. Clauze incompatibile cu principiul irevocabilității

- condițiile pur potestative
- plata datoriilor viitoare nedeterminate
- dreptul de a dispune de bunul donat
- dreptul de denunțare unilaterală a contractului

3. Clauze permise

4. Sancțiuni

24. Darurile manuale.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.011 alin. 4)

2) Fr. Deak, op. cit., p. 148-156 sau op. cit., vol. III, ediția 2007, pp. 226-238 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 148-152 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 137-138

Barem de corectură:

1. Noțiune, reglementare și condiții speciale de validitate
2. Reprezentarea în cazul darului manual
3. Obiectul darului manual
4. Noțiunea de „tradițiune”
5. Problema darurilor de nuntă
6. Dovada darului manual

25. Efectele contractului de donație între părți.

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.017-1.019)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 157-161, sau op. cit. vol. III, ediția 2007, pp. 238-245 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 158-160, 162-164 (parțial).

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 142-143

Barem de corectură:

1. Efectul translativ al contractului
2. Obligațiile donatorului
 - obligația de predare
 - obligația de garanție

- regula
- cazuri în care există.

3. Obligațiile donatarului

- regula
- donația cu sarcini

26. Revocarea donației pentru ingraturine

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.023-1.026)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 164-167 sau op. cit. vol. III, ediția 2007, pp. 248-252 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 164-167 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 147-149

Barem de corectură:

1. Cauze

- atentat la viața donatorului
- fapte penale, cruzimi sau injurii grave
- refuzul de alimente

2. Acțiunea în revocare

- acțiune strict personală; continuarea acțiunii de către moștenitori
- donatorul îl poate ierta pe donatar; prezumția de iertare
- acțiunea se poate intenta numai contra autorului faptului de ingraturine; continuarea acțiunii contra moștenitorilor
- acțiunea nu produce efecte față de terții de bună-credință

27. Mandatul cu reprezentare (noțiune; caractere juridice; formă; dovadă; obiect; întindere)

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.295-1.315, 2.009-2014)

2) Fr. Deak, op. cit. ediția 2001, pp. 311-321 sau op. cit. vol. II, ediția 2006, pp. 215-225 și pp. 227-229 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., 1997, pp. 255-261 (parțial)

4) Fl. Moțiu, op. cit., pp. 234-240

Barem de corectură:

1. Noțiune; deosebiri față de contractul individual de muncă și contractul de antrepriză
2. Mandatul cu titlu gratuit și mandatul cu titlu oneros
3. Forma mandatului
4. Dovada mandatului
5. Obiectul mandatului
6. Întinderea mandatului

28.Noțiunea, caracterele și condițiile speciale de validitate ale contractului de rentă viageră.

Bibliografie:1) Fr. Deak, op. cit., p. 524-529.

2) D. Chirică, op. cit., 1997, p.118-120.

Barem de corectură:

1. Noțiune
2. Caracterele juridice
 - în principiu, contract cu titlu oneros aleatoriu; constituirea cu titlu gratuit
 - contract sinalagmatic și consensual
 - contract translativ de proprietate
3. Condiții speciale de validitate

II.2. SUCCESIUNI.**29. Capacitatea succesorală.**

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 28, 29. 34 și urm., 208, 957, 987, 989)

2) Fr. Deak, Tratat de drept succesoral, ed. a II-a actualizată și completată, Editura Universul Juridic, București, 2002, pp. 41-52 (parțial)

3) D. Chirică, Drept civil. Succesiuni și testamente, Editura Rosetti, București, 2003, pp. 44-50 (parțial)

Barem de corectură:

1. Reglementare; dovada existenței capacității; problema capacității în cazul moștenirii prin reprezentare și prin retransmitere.

2. Persoanele care au capacitatea succesorală.

- persoanele fizice în viață
- persoanele dispărute
- persoanele concepute dar nenăscute
- persoanele juridice

3. Persoanele care nu au capacitate succesorală

- persoanele fizice precedate și persoanele juridice care au încetat să aibă ființă
- comorienții.

30. Dreptul de opțiune succesorală (noțiune; variante de opțiuni; subiectele dreptului de opțiune).

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.100, 1.102, 1.122)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 379-385 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 367-370 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiunea de opțiune succesorală

2. Variante de opțiune

- acceptarea moștenirii
- renunțarea la moștenire

3. Subiectele dreptului de opțiune

- moștenitorii legali
- legatarii
- creditorii succesibilului
- acțiunea oblică
- acțiunea pauliană

31. Caracterele juridice ale actului de opțiune succesorală

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.100-1.102, 1.114, 1.121, 1.123)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 388-397 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 371-379 (parțial)

Barem de corectură:

1. Act juridic unilateral
2. Act juridic voluntar; excepții de la principiul libertății de alegere.
3. Act juridic irevocabil; excepții
4. Act juridic indivizibil; excepții
5. Act juridic declarativ de drepturi
6. Act juridic nesusceptibil de modalități

32. Stingerea dreptului de opțiune succesorală.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.103-1.105)

2) Fr. Deak, op. cit., p. 397-409 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., p.384-394 (parțial)

Barem de corectură:

1. Termenul de opțiune succesorală
 - durata și natura juridică
 - domeniul de aplicare
 - calculul termenului
2. Prorogarea termenului
3. Retransmiterea dreptului de opțiune
4. Aplicarea regulilor de prescripție

33. Acceptarea moștenirii

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 1.106-1.119) și Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

2) UNNPR, Codul civil al României, Îndrumar notarial, p. 376-378

3) Fr. Deak; op. cit. pp. 411-423 (parțial)

4) D. Chirică, op. cit., pp. 395-403 (parțial)

Barem de corectură:

1. Libertatea acceptării moștenirii
2. Persoanele care pot accepta moștenirea

3. Felurile acceptării
 - actele de acceptare expresă sau tacită;
 - acceptarea voluntară sau forțată;
4. Declarația de neacceptare provizorie
5. Reducerea termenului de opțiune succesorală
6. Efectele acceptării
 - efecte generale
 - efecte speciale în cazul acceptării forțate

34. Renunțarea la moștenire

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.112, 1.113 alin. 1, 1.120-1.124) și Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil

2) UNNPR, Codul civil al României, Îndrumar notarial, p. 376-378

3) Fr. Deak, op. cit. p. 430-439 (parțial)

4) D. Chirică, op. cit., p. 414-417 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiuni
2. Condiții de fond și de formă
3. Presumpția de renunțare
4. Efectele renunțării
5. Revocarea renunțării
6. Retractarea renunțării

35. Condițiile dreptului de moștenire legală sau testamentară. Vocația la moștenire.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (953-962, 1.054-1.057, 1.074-1075)

2) Fr. Deak, op. cit., p. 5-53 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiunea de moștenire
2. Deschiderea moștenirii
3. Enumerarea condițiilor generale ale dreptului de a moșteni
4. Vocația la moștenire

- vocația generală (eventuală); principiul reciprocității
- vocația concretă (efectivă, utilă)

36. Nedemnitatea succesorală (noțiune; caractere, cazuri)

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 958, 959)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 59-64 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 50-55 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune
2. Caractere juridice
 - se aplică numai în cazul săvârșirii faptelor expres și limitativ prevăzute de lege
 - produce efecte doar în privința autorului faptei
 - sancțiunea nu se extinde la alte moșteniri
 - moștenitorul să fi acționat cu discernământ
3. Nedemnitatea absolută (de plin drept)
4. Nedemnitatea judiciară

37. Reprezentarea succesorală (noțiune, utilitate, domeniu de aplicare, condiții și modul de operare)

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 965-967)

2). Fr. Deak, op.cit. ediția 2002, pp. 78-90 (parțial)

3). D. Chirică, op.cit., pp. 68-79 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune și utilitate
2. Domeniu de aplicare
3. Condiții
 - cel reprezentat să fie decedat la data deschiderii moștenirii
 - locul celui reprezentat să fie un loc util
 - reprezentantul să îndeplinească toate condițiile necesare pentru a culege moștenirea lăsată de defunct; enumerarea condițiilor
4. Modul în care operează

- în toate cazurile
- la infinit
- de drept și imperativ

38. Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în concurs cu oricare din clasele de moștenitori legali sau în lipsa rudelor din cele patru clase.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 970-972)

2) Fr. Deak., op. cit., pp. 117-124 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 96-98 (parțial)

Barem de corectură:

1. Câtimea dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor
2. Ipoteza bigamiei sau poligamiei
3. Ipoteza în care soțul supraviețuitor concurează cu două clase (subclase) de moștenitori legali
4. Cota succesorală a soțului supraviețuitor
5. Caracterile juridice ale dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor

39. Dreptul la moștenire special al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor aparținând gospodăriei casnice.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 974)

2) Fr. Deak., op. cit., pp. 124-136 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 99-103 (parțial)

Barem de corectură:

1. Sediul materiei
2. Mobilele și obiectele aparținând gospodăriei casnice
 - condiții speciale
 - soțul supraviețuitor să nu vină în concurs cu descendenții defunctului
 - soțul decedat să nu fi dispus de partea sa din aceste bunuri prin liberalități între vii sau pentru cauză de moarte.
 - noțiunea de mobile și obiecte aparținând gospodăriei casnice; bunuri care nu intră în această categorie

- natura juridică a dreptului special

40. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 973)

2) Fr. Deak., op. cit., pp. 136-140 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 103-105 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune

2. Condiții

- la data deschiderii moștenirii locuia în casă (apartament)
- nu are altă locuință proprie corespunzătoare nevoilor sale
- casa face parte din moștenire
- nu devine prin moștenire proprietarul exclusiv al locuinței

3. Caractere juridice

- drept real principal
- drept temporar
- drept strict personal, inalienabil și insesizabil
- drept conferit de lege cu titlu gratuit

4. Stingerea dreptului de abitație

41. Noțiunea, caracterele juridice și cuprinsul testamentului.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.034, 1.035, 1.039)

2) Fr. Deak: op. cit., pp. 155-161

3) D. Chirică, op. cit., pp. 116-120 și pp. 213-214

Barem de corectură:

1. Definiția testamentului

2. Caractere

- act juridic unilateral
- act juridic esențialmente personal
- act juridic solemn
- act juridic pentru cauză de moarte
- act juridic esențialmente revocabil

3. Cuprinsul testamentului

- instituirea de legate
- alte dispoziții sau declarații de ultimă voință; exemple
- consecințele teoriei actelor juridice de sine stătătoare, îmbrăcate în formă testamentară
- interpretarea conținutului testamentului

42. Condiții generale de formă pentru validitatea testamentului.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.036, 1.037, 1.040, 1.047, 1.049, 1.050)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 175-182 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 180-186 (parțial)

Barem de corectură:

1. Formele testamentare; ordinare; extraordinare
2. Enumerarea condițiilor generale de formă
3. Forma scrisă
4. Forma actului separat; interzicerea testamentului conjunctiv.
5. Sancțiunea nerespectării condițiilor de formă: regula; limitări și derogări

43. Testamentul autentic

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.043-1.046)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 193-197 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 200-203 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune și reglementare
2. Avantaje și inconveniente
3. Autentificarea testamentelor
4. Forța probantă
5. Înregistrarea testamentului autentic

44. Legatul (noțiune; clasificare; desemnarea legatarului)

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 986, 989, 1.054)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 208-211 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 215 și pp. 230-234 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune

2. Clasificare (enumerare)

- în funcție de obiectul dispoziției testamentare

- în funcție de modalități

3. Desemnarea legatarului

- să fie făcută prin testament

- desemnarea să fie făcută personal de către testator; ipoteze speciale

- testatorul poate alege liber modul de desemnare al legatarului

45. Caducitatea legatelor.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.071-1.073)

2) Fr. Deak, op. cit., pp. 256-264 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., pp. 255-262 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune; deosebire față de nulitate și revocare.

2. Cazuri

- decesul legatarului

- incapacitatea legatarului de a primi legatul

- nedemnitătea legatarului

- neacceptarea legatului de către legatar (renunțarea)

- pierirea totală a bunului care formează obiectul legatului

3. Destinația bunurilor constituind obiectul unui legat caduc

4. Soarta legatului grefat pe un legat (principal) devenit caduc.

46. Noțiunea de rezervă succesorală și caracterele ei.

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.086-1.089)

2) Fr. Deak, op. cit., p.301-307.

3) D. Chirică, op. cit., p.300-308.

Barem de corectură:

1. Noțiunea de rezervă succesorală; cotitatea disponibilă
2. Caracterele juridice
 - caracter succesoral
 - caracter imperativ
 - caracter propriu (drept propriu)
 - dreptul la rezervă în natură
 - caracter colectiv
 - indisponibilitatea rezervei

47. Reducțiunea liberalităților excesive (noțiune; persoanele care pot invoca; ordinea)

Bibliografie: 1) Noul Cod civil (art. 1.092, 1.093, 1.096)

2) Fr.Deak, op. cit., p.339-347 (parțial)

3) D. Chirică, op. cit., p.344-347 și p.353-362 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune
2. Persoanele care pot invoca reducțiunea
 - moștenitorii rezervatari
 - moștenitorii moștenitorului rezervatar
 - persoanele care „înfățișează drepturile” moștenitorilor rezervatari; precizări privind dobânditorii cu titlu particular și creditorii defunctului
3. Ordinea reducțiunii
 - când se pune problema
 - reguli:
 - legatele se reduc înaintea donațiilor
 - legatele se reduc deodată și în mod proporțional
 - donațiile se reduc succesiv, în ordinea inversă a datei lor, începând cu cea mai nouă.
 - donațiile concomitente se reduc toate deodată și proporțional (în principiu)

• insolabilitatea beneficiarului donației reductibile se suportă de către donatarul anterior

48. Partajul succesoral (noțiune; persoanele care pot cere partajul; obiectul partajului).

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 669-686, 1.143, 1.156)

2) C. Bîrsan, Drept civil. Drepturile reale principale în reglementarea Noului Cod civil, Ed. Hamangiu, București, 2013, pp. 236-239

3) Valeriu Stoica, Drept civil. Drepturile reale principale, Ed. C.H. Beck, București, 2009, pp. 276-280

4) Fr. Deak, op. cit., pp. 494-502 (parțial)

5) D. Chirică, op. cit., pp. 513-520 (parțial)

Barem de corectură:

1. Noțiune; felurile partajului
2. Persoanele care pot cere partajul
 - coindivizarii
 - succesorii în drepturi ai coindivizabilor
 - creditorii personali ai coindivizabilor
 - creditorii succesiunii
3. Capacitatea de exercițiu necesară pentru a cere și a participa la partaj
4. Obiectul partajului
 - bunurile care fac obiectul partajului; regula
 - bunurile existente în patrimoniul succesoral nesupuse partajului
 - bunurile care fac obiectul partajului, deși nu au existat în masa succesorală la data deschiderii moștenirii.

49. Partajul prin bună învoială (condiții; modalități, efectele partajului; obligația de garanție între copărtași).

Bibliografie:1) Noul Cod civil (art. 670, 674, 676, 683)

2) C. Bîrsan, op. cit., pp. 239-241

3) V. Stoica, op. cit., pp. 280-283

4) Fr. Deak, op. cit., p.503-505 și p. 509-512 (parțial)

5) D. Chirică, op. cit., p. 516-517, 528-540 (parțial)

Barem de corectură:

1. Condițiile partajului prin bună învoială
 - toți coindivizarii să fie prezenți
 - să aibă capacitate de exercițiu deplină; excepție
 - să fie de acord cu această cale și cu clauzele convenției
2. Modalități de împărțeală
3. Efectele partajului: efectul translativ și consecințele acestuia.
4. Obligația de garanție între copărtași
 - noțiune
 - condiții
 - efecte

NOTE: 1. Alături de lucrările indicate la bibliografie, la toate disciplinele, pot fi folosite și orice alte lucrări dacă în ele se regăsește analizată problematica indicată în baremul de corectură. În cazul lucrărilor fundamentale indicate în bibliografie cu mențiunea „parțială”, această mențiune a fost făcută pentru a atrage atenția că lucrările respective au devenit în parte neactuale, astfel încât în studierea acestora se va ține seama de corelarea lor cu dispozițiile legale în vigoare, în special cu cele cuprinse în Noul Cod civil, Noul Cod de procedură civilă și Legea nr. 36/1995, republicată

2. La fiecare temă există obligația consultării actelor normative aferente. Pentru ușurința consultării, o parte din aceste surse legislative, în principal cele uzuale în domeniul activității notariale ori cele noi au fost indicate și în bibliografie.

3. Actele normative noi, și forma aflată în vigoare a acestora, apărute de la data publicării lucrărilor indicate în bibliografie și până la data anunțului de organizare a examenului sau concursului, dacă interesează tematica, se includ automat în bibliografie.

4. Problematika indicată în baremul de corectură trebuie dezvoltată potrivit bibliografiei pentru a obține punctajul maxim.